

Bakgrund

Kommunrevisionen har granskat kommunstyrelsens arbete med uppsikt över de kommunala verksamheterna och har lämnat rekommendationer till förbättrade arbetssätt. Nedan yttrar sig kommunstyrelsen över respektive rekommendation.

Yttrande

Säkerställa att reglemente för uppsiktsplikten fastställs och att reglementet tydliggör den röda tråden från mätbara mål från kommunfullmäktige till rapportering till kommunstyrelsen.

Arbetet med riktlinjer för uppsiktsplikt har pågått under 2024 och ett förslag finns framtaget. Kommunstyrelsen instämmer i att syftet med uppsiktsplikten är att säkerställa att de mål och inriktningsbeslut som fattas i kommunfullmäktige uppnås respektive efterlevs och att de förutsättningar och prioriteringar som det beslutas om verkställs. Kommunstyrelsen uppfattar att förutsättningarna för att hålla uppsikt över de kommunala verksamheterna har förbättrats över tid där en aktiv diskussion har förts kring såväl uppföljning av mål, ekonomiska förutsättningar och den interna kontrollen i kommunen. Det är prioriterat för kommunstyrelsen att fortsätta detta arbete.

Kommunstyrelsen anser därtill att frågor med relevans för uppsiktsplikten regleras i flera styrande dokument och att en aktiv uppföljning och dialog gentemot nämnder, bolag och kommunalförbund är nödvändig för att skapa arbetssätt som i praktiken leder till att kommunfullmäktiges inriktningar förverkligas.

Säkerställa kännedom om reglementet för uppsiktsplikten.

Kommunstyrelsen instämmer i att det är centralt att kännedomen om uppsiktsplikten ökar och att frågeställningar med bäring på uppsiktsplikten blir en naturlig del av verksamheten såväl för kommunstyrelsen som för övrig kommunal verksamhet. Det bedöms vara behövligt att utforma anvisningar för de konkreta uttryck för uppsiktsplikt som förekommer i den kommunala organisationen – inte minst knutet till mål- och budgetprocessen och uppföljningen av densamma men även kring det systematiska arbetet med intern kontroll i hela kommunkoncernen.

Utveckla och förstärka kommunstyrelsens formella uppsikt, förslagsvis genom att tillse att uppsiktsärenden är en punkt på dagordningen på kommunstyrelsens möten.

Kommunstyrelsen instämmer i att det kan vara värdefullt att synliggöra arbetet med uppsiktsplikten bättre än vad som tidigare har varit fallet. Kommunstyrelsen är dock inte övertygad om att en särskild rubrik på dagordningen kommer bidra till detta och ser också viss risk för gränsdragningsproblematik kring vad som ska placeras under respektive del. Det saknas idag också en struktur att tillämpa för underrubriker generellt i kallelserna.

Arbeta för att öka spårbarheten i de aktiviteter som genomförs, förslagsvis genom att initiera att protokoll förs under ägardialoger med Håbohus AB och räddningstjänsten samt publiceras på kommunens hemsida.

Kommunstyrelsen instämmer i att det är väsentligt att dokumentera de uppföljningsmöten som sker – inte minst som uppsiktsplikten är ett ansvar för hela kommunstyrelsen som kollektiv varför en god struktur för återrapportering är nödvändig att etablera. Genom att protokoll från ägardialogerna tillställs kommunstyrelsen vid ordinarie möten blir det också möjligt att ta del av handlingarna på kommunens webbplats.

Utveckla efterkommande analys av given rapportering i delårs- och helårsrapportering från Håbohus AB.

Kommunstyrelsen instämmer i att det är viktigt att analysera rapporteringen från det kommunala bostadsbolaget. När det gäller helårsrapporteringen bedömer kommunstyrelsen att de reviderade ägardirektiven för bolaget tillsammans med det förslag till bolagsstyrningsrapport som har tagits fram kommer bidra till att tydliggöra underlagen för att bedöma föregående verksamhetsår vilket troligen kommer att underlätta analyserna. För delårsrapporteringen kan en tydligare struktur behöva ställas upp för att åstadkomma en mer djuplodande analys även om viss information kring exempelvis väsentliga händelser framgår av kommunens delårsrapport.

Fortsatt se över ägardirektiv och förslag till ny rutin för uppföljning rörande bolaget. I samband med det tydliggöra frekvensen för ägardialogerna.

En översyn av ägardirektiven för Håbohus AB har genomförts och ett uppdaterat förslag läggs på kommunfullmäktiges bord i april. I det nya förslaget till direktiv finns ett nytt stycke om kompletterande samrådsmöten när sådana bedöms vara behövliga. Formuleringen om att ägarsamråd ska hållas minst två gånger om året bedöms i övrigt vara tillfyllest för att ge ramar för uppföljningarna. Kommunstyrelsen anser att det är viktigt att förstärka formerna för hur information om ägardialogerna tas omhand och följs upp i den fortsatta verksamheten.

Säkerställa en tillfredsställande rutin för informationsinhämtning från nämnder, bolag och kommunalförbund till kommunstyrelsens ledamöter / Se över kommunstyrelsens rutin för informationsinhämtning.

Kommunstyrelsen instämmer i att en nödvändig förutsättning för en god uppsikt är att information inkommer kring relevanta delar av verksamheten. Kommunstyrelsen vill dock poängtera att även om omfattningen och inriktningen på rapporteringen som sker i dagsläget inte beskrivs i en särskild rutin för informationsinhämtning så finns flera styrande dokument fastställda på politisk nivå och vägledande anvisningar på tjänstepersonnivå som beskriver vilken rapportering som ska ske till kommunstyrelsen. Här kan bland annat riktlinjer för ekonomistyrning nämnas liksom reglemente för intern kontroll, anvisningar för mål- och budgetprocessen inklusive uppföljning och rutiner för hantering av revisionsrapporter i kommunen. Det bedöms allmänt vara till gagn att beskriva hur kommunstyrelsens ledning och samordning av de kommunala verksamheterna kommer till uttryck inom ramen för den ordinarie styrningen snarare än att formulera särskilda rutiner som beskriver hur informationsinhämtningen ska gå till.

Det är också viktigt att följa upp att de existerande regelverken i olika delar efterlevs varför en levande uppföljning är central för att uppsiktsplikten ska fungera väl.

Fortsätta utbilda kommunstyrelsens ledamöter i frågor som berör uppsiktsplikten.

Kommunstyrelsen instämmer i att utbildning kring uppsiktsplikten är ett möjligt sätt att synliggöra det särskilda ansvaret som kommunstyrelsen har. Det kan också finnas ett värde i att synliggöra uppsiktsplikten vid de särskilda möten som arrangeras för att åstadkomma en god överblick. Till exempel kan någon av de två budgetdagarna vara lämpliga tillfällen för att utbilda/informera om uppsiktsplikten och vilka konkreta uttryck den får i kommunen.

Fortsätta utöva uppsikt för att tillse att handlingsplanerna ger önskad effekt.

Kommunstyrelsen har under hela föregående år följt upp verksamheternas ekonomiska utveckling och har även tagit flertalet initiativ för att se till att kommunfullmäktiges inriktning efterlevs. Kommunstyrelsen instämmer i att det är en prioriterad fråga att fortsätta följa arbetet med handlingsplaner för en ekonomi i balans och ser att arbetssättet där en mer frekvent rapportering av den ekonomiska utvecklingen kan bidra till att insatser genomförs i tid.